

Tertius VENTER

Plastisch chirurg

In 2006 zette hij een punt achter zijn privépraktijk in de Zuid-Afrikaanse havenstad East London. Tien jaar later is Tertius VENTER (61) zowat het hele jaar van huis om als vrijwilliger operaties uit te voeren voor drie organisaties. Zijn langste engagement is dat bij Mercy Ships, dat elk jaar met zijn hospitaalschip aanmeert in een ander Afrikaans land. „Het duurde zes jaar voor mijn vrouw het begreep.”

‘Wat ik God zie doen in het leven van anderen, zet mij ook op weg’

Jente VANDEWIJER
& Jozefien VAN HUFFEL

Negen uur fietsen en maar liefst 127 kilometer tegenwind heeft Tertius VENTER erop zitten wanneer hij aankomt in Antwerpen. Het is begin mei, dag twee van zijn vierde sponsortocht in drie jaar. Van Amsterdam naar Dublin en terug fietst hij ditmaal, onderweg telkens zijn verhaal delend. Met een gesprek in fietstenuue én in het Afrikaans scoort hij tussendoor ook nog even een primeur in deze rubriek.

– *Waarom werd u plastisch chirurg?*

Al op de middelbare school had ik geen ander plan dan chirurg worden. Als student neigde ik aanvankelijk naar de algemene chirurgie, tot ik het fijne werk van de plastisch chirurg ontdekte. Andere chirurgen verwijderen vaak zieke delen uit het lichaam, wij bouwen het op. Ik heb het niet over schoonheidsoperaties, want die vind ik weinig zinvol. Dergelijke patiënten verwees ik meestal door naar collega's. Later verruilde ik de praktijk voor vrijwilligerswerk. Schoonheidsoperaties bleken een manier om dat te financieren. Tussen 2004 en 2012 werkte ik jaarlijks korte tijd in een praktijk in Ierland, om daarnaast voltijds vrijwilliger te zijn.

– *Het begon met Mercy Ships. Hoe kwam dat?*

Ik wilde al lang iets doen voor mensen in armoede, maar wist niet wat. Intussen ging het me voor de wind en vroeg ik me af waarom God me zo zegende. In 1997 meerde de *Anastasia*, het vorige schip van Mercy Ships, aan in mijn stad en hoorde ik de hoofdarts spreken. Pas drie jaar later, toen het schip terugkwam voor onderhoud, voelde ik dat ik contact moest opnemen. Niet veel later was ik aan boord.

De armoede van de mensen en de liefde op het schip veranderden mijn leven. Ik maakte niet enkel een ‘kopsverandering’ door, zoals we in het Afrikaans zeggen, het was een ‘hartsverandering’. Nu werk ik afwisselend voor drie organisaties. Operation Smiles pakt wereldwijd lippen verhemelteproblemen aan, de Pan African Academy for Christian Surgeons leidt artsen op tot chirurgen. Daarnaast veranderde ik ook als christen. In Zuid-Afrika was ik lid van de Nederduits Gereformeerde Kerk, nu voel ik me verbonden met alle christenen.



Tertius Venter: „Ik maakte niet enkel een ‘kopsverandering’ door, het was een ‘hartsverandering’.” © Mathias Hannes

– *Waaruit bestaat uw werk bij Mercy Ships?*

Aan boord van de *Africa Mercy* heeft ongeveer de helft van mijn patiënten ernstige verminkingen ten gevolge van onbehandelde brandwonden. Veel mensen beschikken niet over elektriciteit, enkel over vuur als bron van warmte en licht, en na een ongeval zien ze zelden een dokter. Armen en benen trekken dan sa-

lechts drie weken kennen, maar het loopt altijd vlot. Hoe snel een band groeit, raakt me nog.

– *Hoe begon u te fietsen om geld in te zamelen?*

In zekere zin kwam dat door de ebola-epidemie. Daardoor werd de missie naar Guinee in 2014 afgelast, maar dat hoorde ik pas op het laatste moment. Plotseling had ik twee maanden vrij. Een vriend in Afrika nodigde me uit voor een congres, maar daar had ik geen geld voor, tot ik het plan opvatte om van Amsterdam naar Stuttgart te fietsen en me te laten sponsoren. Het was een succes, dus een half jaar later fietste ik tweeduizend kilometer in Zuid-Afrika, van Pretoria naar Kaapstad, en vervolgens het dubbele in de Verenigde Staten, van New York naar San Francisco. Ik fiets om de wereld te vertellen dat één op de drie mensen geen toegang heeft tot chirurgie. Dat gegeven leidt tot meer doden dan tuberculose, malaria en aids samen. Via contacten en interviews bereikte ik alles samen ongeveer twaalf miljoen mensen.

„In de operatiekamer staan mensen uit zes of zeven landen, maar het vlot”

men tot de patiënt ze niet meer kan gebruiken. Daarnaast behandel ik aangeboren misvormingen van de ledematen of het gezicht en oude, niet geheelde verwondingen door ongelukken en neem ik tumoren weg.

Ik ben op het schip in januari en februari, september en oktober. In de operatiekamer staan vaak zes of zeven mensen uit evenveel landen, die elkaar

– *Wat vindt uw omgeving van uw leven nu?*

Ik moest in zekere zin kiezen tussen mijn gezin en mijn roeping. Het duurde zes jaar voor mijn echtgenote Trudi dat begreep. Ik zeg vaak dat ik een prachtig huwelijk had, tot God er zich mee bemoeide. De persoonlijke documentaire *Dawn of a New Day* uit 2011 gaat over dat conflict. Ik stemde destijds toe op voorwaarde dat het een film zou zijn voor een seculier publiek, die niet bulkte van het christelijke jargon, maar waarin God wel op de achtergrond aanwezig is. Onlangs bekeek mijn echtgenote de film opnieuw. Ze zei dat ze niet meer de persoon van toen is. Met de jaren veranderde ook haar hart en nu steunt ze mij in mijn werk. Ze gelooft in mijn roeping en vond er vrede in.

Oude vrienden keerden me de rug toe, maar nieuwe vrienden in de hele wereld verzachten de pijn. In een regulier leven ontmoet je misschien een fantastisch persoon elke twee jaar, nu is dat voor mij een veelvoud. Ik zie ook wat God in hun leven doet en dat zet mij dan weer op weg.